

Холодні чисті гірські потоки котяться і падають донизу зі стрімких скелястих схилів. Навколо нерівний, безлюдний берег з крутими, постійно вкритими імлою скелями, що здіймаються із розбурханого моря. Трохи далі гори – високі, величні і завжди вкриті снігом. Високі зелені ялини та смереки вкривають все довкола ніби зеленою мантиєю. Міста, там, де вони є, справляють враження щойно збудованих. Це – північна частина американського тихоокеанського узбережжя, чи, простіше, тихоокеанський північний захід – узбережна смуга, яка простяглася від північної Каліфорнії через канадське узбережжя аж до південної Аляски.

Важливою ознакою цього регіону – північної частини тихоокеанського узбережжя – є його відносна ізольованість від решти території Сполучених Штатів Америки. Тут проживає менше ніж 3 відсотки населення держави. Заселені території в цьому регіоні відділені одне від одного чи великими посушливими районами, чи високими гірськими масивами. Мешканці цього краю вважають таку ізольованість позитивним моментом і розглядають її як своєрідний географічний буфер, що захищає їх від решти світу. Хоча з погляду розвитку економіки регіону це, звичайно, велика перешкода. Високі транспортні витрати значно збільшують вартість товарів, вироблених у регіоні, на далеких східних ринках і тому не викликають у підприємців особливого бажання розміщати тут великі виробництва.

ДОВКІЛЛЯ РЕГІОНУ

Ми дали назву цьому регіону, передусім виходячи з місця його розташування. Це гористий регіон, де панує морський клімат. Тут досить високий рівень зволоженості, але вологолюбна рослинність росте переважно вузькою смугою вздовж узбережжя, оскільки вже трохи далі від узбережжя відчувається сильний вплив довколишніх гір на кліматичні особливості місцевості.

Найбільша кількість опадів на рік на території Сполучених Штатів Америки випадає у північній частині тихоокеанського узбережжя держави. В середньому на цій території випадає на рік приблизно 190 сантиметрів опадів, але в деяких місцевостях, наприклад, на західних схилах Олімпійських гір, що здіймаються на північному заході штату Вашингтон, ця кількість опадів нерідко подвоюється. Взимку небо над цим регіоном майже постійно вкрите хмарами.

Північна частина Тихого океану – це своєрідне місце, де зароджуються потужні вологі повітряні маси. Коли ці маси повітря починають рухатися, вони поступово переміщуються під впливом сильних вітрів у південному та східному напрямках і досягають узбережжя Північної Америки. Зони високого тиску, розміщені над каліфорнійським узбережжям влітку та над північно-західною Мексикою взимку, у більшості випадків перешкоджають цим вологим повітряним масам просуватися далі на південь, і тому більшість опадів випадає на північну частину тихоокеанського узбережжя Північної Америки. Кількість опадів узимку, як правило, перевищує літні показники, але ці сезонні відмінності набагато яскравіше виявляються, якщо просуватися далі у південному напрямку. На південній частині узбережжя штату Орегон та північній частині штату Каліфорнія протягом літніх місяців, з червня по серпень, випадає, як правило, менше ніж 10 сантиметрів опадів, що становить лише десяту частину від загальної кількості опадів, які випадають тут з грудня по лютий.

Незважаючи на те, що ця територія одержує досить велику кількість опадів, значна її частина може вважатися напівпосушливою. Частина узбережжя у штаті Вашингтон, що має назву Паджет Саунд, одержує лише 60 сантиметрів опадів на рік. Тут рідко бувають опади у вигляді грозових дощів, набагато частіше вони випадають у вигляді невеличкого, дрібного, але частого дощика, який більше схожий на густий туман. Через це опади, як правило, затримуються на поверхні землі, а не сходять потоками, як під час великих злив, і тому рослинність максимально використовує одержану вологу.

Наявність високих гір на узбережжі досить суттєво впливає як на його додаткове зволоження, так і на те, що регіони з дуже відмінними річними рівнями опадів розташовані на порівняно невеликій віддалі один від одного. Повітряні маси, просуваючись через узбережжя на схід та на південний схід, натикаються на високі гірські хребти, що простягаються вздовж усього тихоокеанського узбережжя, і змушені підніматися вгору. Піднімаючись угору, вони охолоджуються і втрачають здатність утримувати велику кількість вологи, що спричиняє опади.

За гірськими пасмами, що простягаються вздовж берега океану від південного Орегону до південно-західних районів провінції Британська Колумбія у Канаді, лежать досить

розлогі низовини, найбільші з яких – це долина Велламіт у штаті Орегон та низовина Паджет Саунд у штаті Вашингтон. Рухаючись на схід, повітряні маси над цими низовинами опускаються донизу і нагріваються, в результаті чого зростає їхня здатність утримувати більше вологи, і через це опадів у регіоні випадає не так вже й багато.

На схід від низовин пролягає друге велике гірське пасмо, також зорієнтоване загалом із півночі на південь, яке називається Каскадні гори. Гора Рейнір у штаті Вашингтон здійснюється на 4390 метрів над рівнем моря, крім того тут є ще чимало вершин висотою від 2750 до 3650 метрів. Взимку опади тут мають вигляд снігу, і цей район може вважатися найбільш сніжним на території Сполучених Штатів.

Нарешті переваливши через Каскадні гори і просуваючись далі на схід у внутрішні райони штату Вашингтон, повітряні маси знову опускаються донизу і розігріваються, і та невелика кількість вологи, що її вони несуть у собі, загалом залишається у повітрі, через це більша частина східних територій штату Вашингтон одержує щороку менше, ніж 30 сантиметрів опадів.

Дещо північніше і південніше від цього регіону, де високі гори послідовно змінюються розлогими долинами і навпаки, гори зменшуються, а долини практично зникають. Найбільша кількість вологи випадає на неширокій узбережній смузі трохи північніше, включаючи і узбережжя Аляски разом із так званім районом Панхандл, який вузьким язиком видається в океан і є лідером на континенті із кількості опадів та хмарних днів. Середня кількість опадів на рік різко зменшується на узбережжі Аляски на північ та на захід від Панхандла, тому на зверненому на південь узбережжі центральної Аляски випадає в середньому від 100 до 200 сантиметрів опадів на рік.

Крім того, що близькість моря приносить у цей регіон часті дощі, вона також значно пом'якшує клімат регіону і вирівнює температурний режим. Літо тут досить прохолодне. Зими на диво теплі, хоча через надмірну кількість вологи повітря здається більш вогим і набагато різкішим, ніж мало б бути при такій температурі.

Сезонний рух повітряних мас часто викликає сильні вітри, що дмуть уздовж узбережжя. Вітри особливо посилюються протягом зимового періоду, коли їхня швидкість нерідко досягає під час штормів 125 кілометрів на годину. І хоча узбережні хребти певною мірою захищають глибинні райони від дії вітрів, які не мають такої руйнівної сили у літні місяці, проте вони часом все-таки прориваються далі від узбережжя на схід навіть улітку. Тоді ці вітри збільшують небезпеку виникнення і поширення великих пожеж.

Коли стоїть гарна погода, то видно, що справді високі гори здійснюються над тихоокеанським узбережжям лише у небагатьох місцях. Перш за все це гора Мак-Кінлі висотою

6200 метрів над рівнем моря – найвища точка на північно-американському континенті, яка здійснюється на півночі регіону. Високі гори на узбережжі штату Орегон переходять углиб континенту у дещо нижчі гірські пасма, висота яких не перевищує 1200 метрів над рівнем моря. У штаті Вашингтон гори перериваються кількома значними за розмірами річковими долинами, найбільші з яких – це долини річок Колумбія та Чехаліс. Прибережний хребет у штаті Вашингтон мало в яких місцях перевищує 300 метрів над рівнем моря.

Гори Кламас, розташовані на півночі Каліфорнії та на півдні штату Орегон, – це суцільне нагромадження скель. Це безлюдний закуток із практично незайманою природою.

Низовини на території штату Орегон – це фрагмент своєрідного корита, яке сформувалося, коли ця частина території опускалася одночасно з підняттям Каскадних гір. Це корито тягнеться на північ у вигляді вузького коридору, який на півночі відділяє острів Ванкувер, що належить Канаді, від решти території провінції Британська Колумбія, далі простягається на північ між островами вздовж узбережжя Аляски через Панхандл та Внутрішній прохід аж до міста Джуну на півночі.

Далі на континенті Каскадні гори тягнуться від гір Кламас на північ углиб території Британської Колумбії. Південна частина цього гірського масиву має вигляд високого, але досить поруйнованого ерозією плато з низкою високих піків вулканічного походження. Вони простягаються між горою Лассен у Каліфорнії (один з небагатьох вулканів на території Сполучених Штатів, що виявляв активність в історичний період) та горою Худ у штаті Орегон і особливо мальовничі на фоні навколишніх досить рівних гірських плато. Північна частина Каскадних гір значно більш нерівна і досить тривалий час залишалася важкою перешкодою на шляху на схід для населення низовини Паджет Саунд. Тут також стоїть кілька досить високих вулканічних піків, найвищий з яких – гора Ренір.

За Панхандлом на Алясці та вкритими льодовиками горами Святого Еліаса гірські пасма на території південної Аляски дещо розділяються. Берегові хребти, особливо гори Чагач та Кенаї, втрачають висоту, якщо рухатися зі сходу на захід. Гори в глибині території Аляски, Хребет Аляски, набагато вищі за них і практично не мають всередині великих знижень. Велика низовина в районі затоки Кука – це південна частина великого проходу у Хребті Аляски. Саме тут, на березі зручної гавані, поблизу проходу, що веде в глибину півострова, розташовано Анкоридж – найбільше місто на Алясці, де проживає близько 226 000 чоловік (1993 р.).

Джуну – головний адміністративний центр штату – стоїть на вузькій узбережній смузі в районі низовини Панхандл. Дістатися звідси до решти території штату можна

лише літаком чи по воді. По суші від міста найдалі можна заїхати не більше ніж на 15 кілометрів. Таке місце для розташування адміністративного центру було обрано ще в ті часи, коли головним багатством Аляски вважалися ліси Панхандла та лосось, а також те, що звідси починався шлях через містечко Скагвей до золотоносних родовищ у долині Юкона. Коли змінилася загальна зорієнтованість економіки штату і зросла важливість використання інших видів природної сировини, регіон Панхандл загально втратив своє значення. Міста Фербенкс (загальна кількість населення у 1989 році становила 32 300) у центральній частині Аляски та Анкоридж, звідки можна дістатися до значної частини території штату, давно вже випередили місто Джуно у темпах зростання населення. У столиці штату на 1989 рік проживало постійно лише 29 000 чоловік.

Регіон багатий на запаси цінної деревини – секвої у горах Кламас, ялини Дугласа, хемлока та червоного кедра у штатах Вашингтон та Орегон та ялини сітка, що росте на півострові Аляска. Цей край вкритий чудовими лісами, в яких розкішні дерева ростуть просто до неба.

Практично весь цей регіон повен густими незайманими лісами. Винятками є сухі низовини, наприклад, вкрита лише трав'янистою рослинністю долина Велламіт, землі на схід від Каскадних гір, де ростуть лише трава й чагарники, характерні для пустель, та тундра, що лежить вище лінії поширення дерев на всій протяжності північної частини тихоокеанського узбережжя. Поширенню дерев тут сприяють достатня зволоженість та помірні зимові температури. Лісове господарство тривалий час було основою економіки регіону. Навіть нині, коли у південно-східному регіоні Сполучених Штатів виробляється більше лісопродуктів для подальшої їх переробки на целюлозу та папір, північно-західна частина тихоокеанського узбережжя є головним постачальником дощок та інших пиломатеріалів.

ОСОБЛИВОСТІ ІСНУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ В РЕГІОНІ

Жодне узбережжя, за винятком, може, узбережжя Північного Льодовитого океану, не було досліджене європейцями так пізно, як північно-західне узбережжя Тихого океану. Капітан Вітус Берінг проголосив приналежність узбережжя Аляски до Росії у 1740 році, а трохи згодом, у 1778 році, англійський капітан Джеймс Кук проплив від узбережжя сучасного Орегону до південного узбережжя Аляски. Згодом, у 1805 році, коли Філадельфія та Нью-Йорк, маючи вже по 75 000 населення, змагалися за те, яке з них буде вважатися найбільшим містом у державі, мандрівники Меріветер Льюїс та Вільям Кларк перетнули Каскадні гори і вийшли до гирла річки Колумбія. А вже на середину 1840-х років, коли американські поселенці почали прибувати по Орегонському переходу до долини Велламіт, кіль-

кість населення в Нью-Йорку швидко наблизилася до 500 000 чоловік.

До прибуття європейців тут проживало досить численне автохтонне індіанське населення. Помірний клімат давав можливість знаходити собі продукти харчування на цій території протягом цілого року. Олені, різноманітні ягоди та коріння, молюски і особливо лосось становили справді золоту жилу в плані харчування, яка, здавалося, була невичерпною. Тому місцеві індіанці займалися мисливством, рибальством та збиральництвом, а не сільським господарством. Вони жили переважно на узбережжі і складалися з безлічі невеликих етнічних груп, кожна з яких мешкала в своїй невеликій долині на узбережжі. Вони будували вражаюче великі житла з брусків кедрового дерева, а також виходили в море на каное, видовбаних з цілого кедра.

Коли сюди прийшли європейці, то індіанське населення невдовзі неначе розтануло. Оскільки місцеві індіанські племена були надто ізольовані одне від одного, вони не змогли організувати спільно якогось суттєвого опору. Кожне маленьке плем'я зникало тихо, не залишивши практично жодного сліду в житті поселень європейців. На сьогодні лише незначна кількість індіанців залишилася жити на півдні регіону. Водночас далі на півночі індіанці становлять досить велику етнічну групу на території Панхандла на Алясці.

Росіяни були першими європейцями, які збудували свої постійні поселення на узбережжі. Вони з'явилися тут наприкінці XVIII сторіччя в пошуках швидкого збагачення. Головним джерелом збагачення для них було хутро. Згодом росіяни збудували цілу низку звичайних як на ті часи укріплень та місій, переважно на південному сході Аляски, але згодом поширили регіон своїх промислів і сягнули навіть північних районів Каліфорнії. Ці передові пости ніколи не були самодостатніми в плані забезпечення продуктами харчування, і тому вартість утримання цих розпорошених далеких поселень, як правило, перевищувала прибуток від продажу хутра. Росіяни кілька разів намагалися продати Сполученим Штатам цю свою колонію, аж поки у 1867 році сторони не погодилися на ціну у 7,2 мільйона доларів.

Компанія Гудзонової затоки розпочала свої операції із закупівлі хутра в басейні річки Колумбія ще на початку XIX сторіччя. І залишалась найвпливовішою силою в регіоні до кінця 1830-х років, аж поки перші американські місіонери та переселенці не рушили у свій організований похід по Орегонському шляху від річки Міссурі на захід. Більшість з перших американських переселенців прибували до долини Велламіт і досить швидко перевищили невелику кількість британців, які ще раніше оселилися в цих краях на всьому північному заході.

Будівництво залізниць відіграло вирішальну роль в подальшому зростанні кількості населення як в Орегоні, так і у Вашингтоні. У 1883 році Північну Тихоокеанську дорогу було доведено до Сіеттла, а ще через десять років було відкрито наскрізний рух по Великій Північній залізниці. На цьому скінчилася значна залежність регіону від морських перевезень, які змушені були проходити навколо всієї Південної Америки і далі до ринків на східному узбережжі Сполучених Штатів чи Європи.

Нині ці незорі простори незайманої природи мають, як і всі інші регіони Сполучених Штатів, досить численне міське населення. Обидва міста – і Сіеттл у штаті Вашингтон, і Портленд у штаті Орегон – мають понад 1 мільйон міського населення.

Сіеттл був найбільшим містом на півночі тихоокеанського узбережжя Сполучених Штатів, аж поки не розпочався черговий переселенський бум наприкінці XIX сторіччя. Заснований як центр деревообробної промисловості, Сіеттл став головним промисловим центром у регіоні, як тільки до нього було збудовано трансконтинентальну залізницю. Це місто було батьківщиною авіакомпанії «Боїнг» до кінця 1920-х років, і його називали найбільшим у світі містом, що належить окремій компанії. Решта 3500 промислових підприємств міста виробляють цемент, будівельну глину, оснащення для риболовлі, борошно, металовироби, тканини та продукти харчування.

Місто Сіеттл практично затиснуте на вузькій береговій смужці між затокою Паджет Саунд із західного боку та озером Вашингтон зі східного. Воно має чудовий вигляд на тлі мальовничих гір в оточенні води, розкидане на барвистих пагорбах, із засадженими деревами вулицями.

Портленд, виходячи з місцевих стандартів, – досить stare місто, але нове з погляду, наприклад, європейців. Воно має набагато різноманітнішу економічну базу, ніж Сіеттл, і набагато кращі зв'язки з внутрішніми регіонами, оскільки розташоване в низовині, що нею завершується долина річки Колумбія. Портленд – це головна база для перевантаження зерна, що прибуває зі східних регіонів штату Вашингтон, чи, наприклад, продуктів деревообробної промисловості. Деревообробна та харчова промисловість також є провідними галузями виробництва у цьому місті. І хоча Портленд стоїть за 160 кілометрів від берега океану, проте він нині є більш значним морським портом, ніж Сіеттл, тому що нижня течія річки Колумбія цілком придатна для навігації навіть великих кораблів.

ЕКОНОМІКА РЕГІОНУ

Загалом економіка північної частини тихоокеанського узбережжя визначається двома основними факторами – це переважне виробництво сировини та віддаленість від решти великих ринків країни. Тут завжди вироблялася значна

кількість продуктів підвищеного попиту, особливо це стосується високоякісних дошок та продуктів харчування. Однак транспортні витрати значно зменшують можливості місцевих виробників постачати вироблені ними товари на ринки держави за конкурентноздатними цінами. Виходячи з цього, на ринки держави потрапляють і успішно там реалізуються саме ті товари, які дешевше підвозити, бо джерела їх виробництва розміщено порівняно ближче до місця розташування даного ринку. Тому більшість продуктів, особливо сільськогосподарських, вироблених у регіоні, реалізуються на місцевому ринку, а не йдуть за межі регіону чи на експорт.

Розлога долина Велламіт у штаті Орегон, мабуть, чи не найбільший сільськогосподарський регіон, розташований у безпосередній близькості від тихоокеанського узбережжя. Її землі вже обробляються понад століття. Тут містяться процвітаючі фермерські господарства. Значну частину земель долини відведено під вирощування фуражних культур, а місцеві фермери, як і в давні часи, спалюють стерню восени після закінчення збирання врожаю. Внаслідок цього восени протягом кількох тижнів значна частина території долини вкрита пеленою диму.

Молочне тваринництво посідає також важливе місце у структурі сільськогосподарського виробництва долини Вілламет, хоча воно в основному зорієнтоване на забезпечення місцевого ринку молочними продуктами. Тут також спеціалізуються на вирощуванні окремих особливих видів сільськогосподарської продукції, серед яких провідне місце займає полуниця. Крім полуниці, в долині є також великі плантації хмелю, насіння трави для газонів, вишні та м'яти. Протягом останніх років тут навіть досить успішно почали вирощувати виноград для виробництва з нього вина.

Низовина Паджет Саунд у штаті Вашингтон – також важливий регіон поширення молочного тваринництва. Тут теж вирощують деякі особливі сільськогосподарські культури, серед яких провідне місце належить гороху. Його швидко заморожують і відправляють споживачам по всій Америці. Ця холодостійка культура виявилася добре пристосованою до місцевих природно-кліматичних умов.

На територіях, що лежать на схід від Каскадних гір у штаті Вашингтон, також вирощують різноманітні види сільськогосподарських культур. Більшість цієї території має напівпосушливий клімат, тому тут трава та пустельні чагарники змінили чарівні вічнозелені зарості, що вкривають гори на узбережжі. І хоча ця територія називається плато Колумбія, вона загалом мало схожа на наші традиційні уявлення про справжнє плато, оскільки в основному складається з пологих пагорбів. Подекуди в центральній частині штату Вашингтон рельєф поживляється за рахунок стрімких, досить глибоких та сухих каньйонів, які тут називаються куле. Цю територію часто називають «вкри-

тою струпами», бо лава, застигаючи, утворила тут численні складки та горбочки, здалеку схожі на струпи, які потім розмивалися потоками талої води з льодовиків епохи Плейстоцену.

Частина плато Колумбія, що тягнеться вздовж кордону між штатами Орегон та Вашингтон, є важливим сільськогосподарським регіоном, чи не найважливішим на всьому північному тихоокеанському узбережжі.

Горбкувата земля на сході центральної частини штату Вашингтон, яка називається Пелус, одержує від 35 до 65 сантиметрів опадів щороку, і це значно більше, ніж решта територій навколо неї. Тут вирощують і озиму, і яру пшеницю. Як правило, її висівають кожного другого року, а перший рік пропускають, зорюючи землю і залишаючи її під паром. Таким чином уповільнюється випаровування і збільшується зволоженість ґрунту. Великі фермерські господарства, що спеціалізуються на вирощуванні пшениці, розташовані у місцевості Пелус, мають добре розвинену механізовану базу і тому є високопродуктивними. Більшість вирощеного зерна йде через порт Портленд на експорт у азіатські країни.

Протягом останніх десятиліть зрошування відіграє важливу роль у сільському господарстві регіону. Тут було створено дві великих зони зрошення. Воду з кількох потоків, що збігають на схід з Каскадних гір, почали використовувати для зрошення деяких відносно рівних долин, що лежать у цих горах. Внаслідок цього тут виникла одна з найвідоміших у державі зон вирощування яблук.

Річку Колумбію в районі Гранд Кулі на північ від міста Спокан було перекрито дамбою з метою виробництва електроенергії. Таким чином вдалося також зібрати велику кількість води, яку почали використовувати для зрошення центральних районів на півдні штату Вашингтон. Після того, як наприкінці 1950-х років було одержано можливість використовувати цю воду для зрошення, кількість земель, відведених під сільськогосподарські угіддя, значно зросла. Тут вирощують в основному цукровий буряк, картоплю, люцерну та сухі боби.

Штати Вашингтон, Орегон та Каліфорнія разом постачають на американський ринок більш ніж половину всієї деревини, а штат Вашингтон поруч із штатом Джорджія є найбільшим виробником целюлози та паперової продукції. Хоча лісове господарство є провідною галуззю в економіці регіону, проте його лісові багатства залишалися поза серйозною увагою аж до початку XX сторіччя, коли на решті було поліпшено транспортне сполучення регіону, з одного боку, а з іншого – значною мірою було вирубано ліси на сході держави. Тоді цей регіон став провідним у постачанні на ринки Америки лісу та лісоматеріалів.

Ялина Дугласа – це основне промислове дерево у регіоні, деревину якого з однаковим успіхом використовують у

будівництві і для зведення стін, і для перекриттів, виробництва дверей, віконних рам та фанери. Водночас у кожному окремому регіоні є ще й свої види дерев, які зрізають для подальшої їх переробки. Так, наприклад, у північній Каліфорнії рубають досить багато секвої, а західний червоний кедр є поширеним промисловим деревом у штаті Орегон та на територіях на північ від нього.

Великі розміри зрубаних дерев, а також необхідність їх транспортувати на далекі відстані вимагають використувати під час лісозаготівельних робіт різноманітне складне устаткування. Одна з найбільших у Сполучених Штатах деревообробних компаній, наприклад, володіє 690 000 гектарами у штаті Вашингтон, таким чином вона є найбільшим у державі приватним власником землі. Однак значна частина земель у штаті Вашингтон та більша частина земель у штаті Орегон та у північній Каліфорнії перебувають у державній власності. Найчастіше тут практикується лісозаготівля приватними компаніями на землях, що перебувають у державній власності. Ефективне ведення лісового господарства зробило можливим проникнення товарів деревообробної промисловості регіону на всі найбільші ринки Сполучених Штатів Америки.

Достатнє зволоження та гірський рельєф північної частини тихоокеанського узбережжя Сполучених Штатів становлять чи не найкращі в державі умови для розвитку гідроенергетики – 40 відсотків загального гідроенергетичного потенціалу країни сконцентровано всього у двох штатах: Вашингтоні та Орегоні. Особливо принагідним є використання з цією метою енергетичного потенціалу річки Колумбія, яка несе більше води, ніж річка Міссісіпі, а перепад рівнів на 1200-кілометровій протяжності її течії від американо-канадського кордону до узбережжя Тихого океану становить понад 300 метрів.

Ще у 1933 році на річці Колумбія було збудовано першу і найбільшу в усьому західному регіоні греблю Кулі. Згодом на цій річці було збудовано ще понад десять гребель. Нещодавно уряди території Британська Колумбія та Сполучених Штатів уклали угоду про будівництво на території Канади ще трьох водосховищ для подальшого врегулювання витрат води під час великих повеней та використання заощадженої таким чином води після падіння рівня стоку для підтримання безперебійної роботи турбін гідроелектростанцій.

Завдяки зведенню цих гідротехнічних споруд весь регіон одержав дешеву електроенергію. Дешева електроенергія, в свою чергу, завжди приваблює в регіон великі енергозатратні виробництва, особливо підприємства з виробництва алюмінію.

Лісівництво та рибальство один час були становим хребтом економіки регіону. Величезна кількість китобійних ко-раблів плавала у холодних водах північної частини Тихого

океану наприкінці XVIII – в першій половині XIX сторіччя. В цей час було знищено стільки китів, що їх сучасна популяція становить лише мізерну часточку від тієї, що колись мешкала у цих морях.

Лосось був основою раціону місцевих індіанських племен до приходу європейців, він і понині лишається основним видом промислової риби у регіоні. Лосось мігрує з океану вгору прісноводними потоками. Ще кілька десятиліть тому його зграї заповнювали річки настільки, що його легко можна було ловити навіть руками просто з берега.

Улов лосося різко зменшився протягом останніх десяти років, і сьогодні його виловлюють ледве половину від тієї кількості, що колись. Нині лосося виловлюють на узбережжі Аляски. Коли річки було загачено греблями, лосось втратив свої найбільші нерестилища у верхів'ях річки Колумбія та більшості її притоків. Кілька спеціальних проходів для риби у вигляді невеликих ступінчастих каналів, де риба, рухаючись угору, перескакувала з нижчого рівня на вищий в обхід гребель, було збудовано на кількох невеликих потоках, але їх виявилось неможливо облаштувати на великих річках. В результаті практично вся річка Снейк, а також більша частина річки Колумбія з притоками вище Кулі закрита для нересту лосося.

АЛЯСКА – ПОЛІТИЧНИЙ ОСТРІВ

Південне узбережжя Аляски фактично є частиною регіону північної частини тихоокеанського узбережжя, проте водночас за багатьма показниками дещо відрізняється від решти цього регіону. Не існує залізниць, які б пов'язували Аляску з найбільш заселеними територіями на континенті, тут прокладено лише одну, щоправда довгу, автотрасу, частина якої навіть не має твердого покриття, яка з'єднує узбережжя південної Аляски через внутрішні райони Канади з рештою території Сполучених Штатів. Населення Панхандла на півдні Аляски притиснуте високими горами до берегової смуги, яка місцями сягає всього кількох сотень метрів у ширину. Ця частина регіону підтримує зв'язок з рештою світу за допомогою авіації та морського транспорту, що, безумовно, викликає почуття відірваності від решти країни навіть більше, ніж в інших куточках цього регіону, почуття відірваності від тих процесів, що відбуваються в державі, а також надзвичайно високі ціни як результат недостатньої кількості товарів та високої вартості транспортних перевезень.

Вважається, що економіка Аляски перш за все заснована на видобувній та деревообробній промисловості, а також рибному промислі. Насправді федеральний уряд і перш за все Департамент оборони є головними роботодавцями у регіоні. Навіть бурхливий розвиток нафтовидобувної промисловості на Північних схилах лише дещо відкоригував цю орієнтацію, але не змінив її. ■

